

Jaarverantwoording Kinderopvang 2024, gemeente Leeuwarden

Inleiding

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het college van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande kalenderjaar.

Opbouw van de Jaarverantwoording

De jaarverantwoording over 2024 bestaat uit twee delen. Deel A van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken. Deel B bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

De vragen in deel A hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het juist, actueel en volledig houden van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe kinderopvangvoorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte inspecties door de GGD.
4. Handhavend optreden.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

Het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) is het online basisregister voor de kinderopvang waarin de gegevens van alle voorzieningen (KDV, BSO, GOB en VGO) door de gemeente worden geregistreerd. Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn.

Dit betekent, onder andere dat de gemeente:

- In het LRK moet opnemen en actueel houden op welke kinderdagverblijven er gesubsidieerde voorschoolse educatie wordt aangeboden;
- Binnen redelijke termijn (8-10 weken) moet besluiten op door houders ingediende wijzigingsverzoeken aangaande reeds geregistreerde voorzieningen;
- Formele handhavingsacties zichtbaar moet maken in het publieksportaai van het LRK nadat deze onherroepelijk zijn geworden.

NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was de in 2024 in het LRK opgenomen informatie over het aanbod van voorschoolse educatie op de kinderdagverblijven in uw gemeente correct?

Met andere woorden: Was er in 2024 bij ieder KDV dat gesubsidieerde ve aanbod ook in het LRK ook 'aangevinkt' dat er ve werd aangeboden?

- ☒ Ja
- ☐ Nee, niet altijd
- ☐ Anders, namelijk

Heeft de gemeente in 2024 binnen redelijke termijn beslist op alle door houders ingediende wijzigingsverzoeken en de betreffende wijzigingen ook doorgevoerd in het LRK?

- ☒ Ja
- ☐ Nee, niet altijd
- ☐ Niet van toepassing. Er zijn in 2024 geen wijzigingsverzoeken ingediend.

Heeft de gemeente alle formele handhavingsacties (aanwijzing, bestuurlijke boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang of exploitatieverbod) die in 2024 onherroepelijk zijn geworden zichtbaar gemaakt in het LRK?

Een handhavingsactie is onherroepelijk vanaf het moment dat de houder er geen bezwaar meer tegen kan maken of ertegen in beroep kan gaan.

- ☒ Ja
- ☐ Nee, niet allemaal
- ☐ Niet van toepassing. Er zijn in 2024 geen formele handhavingsbesluiten onherroepelijk geworden.

2 Criterium tijdig afhandelen van aanvragen voor nieuwe voorzieningen

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe kinderopvangvoorzieningen in het LRK. Voor het tijdig afhandelen van aanvragen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus 'geregistreerd', 'afgewezen' of 'ingetrokken' hebben gekregen.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2023 tot 1 oktober 2024 22 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 22 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 100% van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

NB: Er is voor de termijn van 1 oktober 2023 tot 1 oktober 2024 gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode zijn binnengekomen nog voor 31 december 2024 konden worden afgehandeld.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

- Iedere nieuwe KDV, BSO, GOB en VGO dient voor registratie in het LRK geïnspecteerd te worden met een onderzoek voor registratie.
- Bij iedere geregistreerde KDV, BSO en GOB dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden. In het jaar na het onderzoek na registratie vindt een vervolgonderzoek na registratie plaats. Op basis van deze twee volledige onderzoeken stelt de GGD een risicoprofiel op voor de locatie. Vervolgens voert de GGD, op basis van het risicoprofiel, jaarlijks een risicogestuurd onderzoek uit. Het risicoprofiel wordt na elk jaarlijks onderzoek (en na eventuele nadere onderzoeken) geactualiseerd.
- Sinds 2022 bestaat de mogelijkheid om de jaarlijkse onderzoeken bij KDV, BSO en GOB deels flexibel in te richten (zie artikel 4a, lid 6 en 7 van de Beleidsregel werkwijze toezichthouder kinderopvang). Wanneer hiervoor wordt gekozen, stelt de toezichthouder in overleg met het college schriftelijk en gemotiveerd vast welke onderwerpen er tijdens het jaarlijkse onderzoek worden beoordeeld. In het overleg tussen toezichthouder en college wordt aandacht besteed aan de thema's: ontwikkeling & kwaliteit, veiligheid, gezondheid, stabiliteit en professionaliteit.
- Van de geregistreerde VGO moet vanaf 1 januari 2023 jaarlijks tenminste 50% worden geïnspecteerd. Daarnaast geldt dat, beginnend vanaf 2023, iedere geregistreerde VGO minstens 1 keer per 3 jaar moet worden geïnspecteerd.

NB: Het vervolgonderzoek na registratie bij KDV, BSO en GOB wordt in GIR-Inspecteren geregistreerd als een jaarlijks onderzoek.

Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde KDV, BSO, GOB

De GGD heeft in het verslagjaar 2024 130 van de 147 geregistreerde KDV, BSO en GOB geïnspecteerd met een onderzoek na registratie of een jaarlijks onderzoek. Dat betekent dat 88.44% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

Op de *Controlelijst geïnspecteerde voorzieningen KDV, BSO, GOB* (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke voorzieningen niet zijn geïnspecteerd. U kunt hieronder toelichten waarom deze voorzieningen niet zijn geïnspecteerd.

Bij GGD Fryslân was er het laatste halfjaar onverwacht veel uitval van personeel, daarom zijn niet alle kinderopvanglocaties geïnspecteerd. Enkele groene locaties hebben geen jaarlijks onderzoek gehad. Deze locaties hebben wel gelijk in het eerste halfjaar van 2025 een jaarlijks onderzoek gehad. Door GGD Fryslân is hiervan een melding gedaan naar de Inspectie van het Onderwijs.

Zijn de geregistreerde KDV, BSO en GOB in uw gemeente in 2024 geïnspecteerd volgens de uitgangspunten van flexibel toezicht?

- ☒ Ja, allemaal
- ☐ Ja, deels
- ☐ Nee, er is in 2024 niet flexibel geïnspecteerd
- ☐ Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente met de GGD overlegd over de te inspecteren onderwerpen/thema's in het flexibele deel van deze inspecties?

- ☒ Ja
- ☐ nee

☐ Anders, namelijk:

Zijn de keuzes/afspraken die hierbij zijn gemaakt schriftelijk vastgelegd?

- ☒ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Anders, namelijk:

In welk c.q. wat voor soort document is dit gebeurd?

- ☐ Verslag van het offertegesprek met de GGD
- ☒ Contractafspraken/uitvoeringsafspraken met de GGD
- ☐ Anders, namelijk:

Indien gewenst, kunt u hieronder uw antwoorden op de vraag/vragen over flexibele inspecties nader toelichten.

Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde VGO

Op 1 januari 2024 stonden 184 VGO geregistreerd. Hiervan zijn er 37 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal VGO dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde VGO is daarom 147.

De GGD heeft in het jaar 2024 92 VGO geïnspecteerd met een jaarlijks of incidenteel onderzoek. Dat betekent dat de steekproef geïnspecteerde VGO 62.59% bedraagt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op het percentage geïnspecteerde VGO in uw gemeente.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Wanneer de houder niet voldoet aan de geldende kwaliteitseisen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaven. De gemeente ziet ook toe op de naleving van de opgelegde handhavingsbesluiten.

Het college houdt zich bij het nemen van besluiten aan haar eigen handhavingsbeleid. Alleen in bijzondere omstandigheden mag het college afzien van handhaven. We noemen dit 'beredeneerd niet handhaven'.

Voorbeelden van bijzondere omstandigheden zijn:

- Concreet zicht op legalisatie;
- Specifieke situaties waarin handhaven dusdanig onevenredig zou zijn (in verhouding tot de daarmee te dienen belangen) dat in die situatie van handhaving moet worden afgezien.

De informele handhavingsinstrumenten die het college tot haar beschikking heeft, zijn:

- (schriftelijke) waarschuwing;
- overleg en overreding.

De formele handhavingsinstrumenten die het college tot haar beschikking heeft, zijn afkomstig uit de Wet kinderopvang (Wko) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit zijn:

- aanwijzing (Wko);
- last onder dwangsom (Awb);
- last onder bestuursdwang (Awb);
- exploitatieverbod (Wko);
- intrekken toestemming tot exploitatie (Wko)
- bestuurlijke boete (Awb).

Tevens kan de gemeente een door de GGD-toezichthouder gegeven schriftelijk bevel verlengen.

De gemeente heeft de mogelijkheid om zowel herstellend als bestraffend (met een bestuurlijke boete) te handhaven. Herstellende en bestraffende handhaving kunnen naast elkaar worden ingezet.

Tekortkomingen worden doorgaans door de GGD in het toezicht geconstateerd, maar de gemeente kan ook handhaven op tekortkomingen die zij zelf constateert.

In de Wko noch de Awb wordt een termijn gegeven waarbinnen gemeenten moeten besluiten om wel of niet tot handhaving over te gaan. Maar gezien het doel van de handhaving (het opheffen van de situatie dat een kinderopvangvoorziening niet voldoet aan de kwaliteitseisen), en het maatschappelijk belang van verantwoorde kinderopvang, ligt het voor de hand dat de gemeente zo snel mogelijk een besluit neemt.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het gehele jaar 2024 bij de uitvoering van de handhavingstaak gebruik van GIR-Handhaven?

Ja

Nee

Informatie over de inzet en het resultaat van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een inspectie tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-toezichthouder de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. GGD en gemeente maken afspraken over de gevallen waarin de GGD-toezichthouder herstelaanbod kan toepassen.

N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een handhavingsactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in 2024 door de GGD is ingezet. Uit de tabel is af te lezen dat 94.12% procent van de tekortkomingen waarop herstelaanbod is gedaan, vervolgens ook is hersteld.

Tabel 1: Resultaat van herstelaanbod in alle inspectierapporten (dus met en zonder het advies 'handhaven') waarbij op 1 of meer tekortkomingen een herstelaanbod is gedaan.

Leeuwarden 2024	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	6615	98.61%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	59	0.88%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	34	0.51%
<i>Waarvan hersteld</i>	32	94.12%
<i>Waarvan niet hersteld</i>	2	5.88%
Totaal	6708	100%

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 231 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 28 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met het advies 'handhaven' 12.12% bedraagt.

Naar aanleiding van de 28 inspectierapporten met het advies 'handhaven' heeft de gemeente 28 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen in rapporten met het advies 'handhaven'.

Onderstaande tabel geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 65. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere acties registreren op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met het advies 'handhaven' (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Leeuwarden 2024	Aantal	Percentage
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	36	55.38%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	3	4.62%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	26	40%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd in GIR-Handhaven	0	0%
Totaal	65	100%

Op de in totaal 65 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met het advies 'handhaven' heeft de gemeente:

- 36 keer een handhavingsactie ingezet,
- 3 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 26 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 0 keer geen handhavingsactie geregistreerd in GIR-Handhaven.

De gemeente heeft op een aantal tekortkomingen beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen dan herstel na herstelaanbod en/of er is sprake van tekortkomingen waarbij geen handhavingsactie is geregistreerd. Hieronder kunt u de gevallen waarvoor dit geldt toelichten.

- BSO Aventurijn: veiligheid en gezondheid (EHBO).

Wij hebben alsnog het EHBO diploma ontvangen van de desbetreffende medewerker, bij een volgende inspectie zal hierop extra gecontroleerd worden.

- BSO Hijum: veiligheid en gezondheid (EHBO).

Vanwege beperkte belangstelling heeft de betreffende kinderopvangorganisatie ons verzocht deze locatie uit te schrijven. Handhaving had geen nut meer.

- GO opvang via GOMatch, eisen aan de gastouder (VOG en PRK).

De betreffende huisgenoot was niet meer ingeschreven op dit opvangadres na snelle nadere check van de PRK en VOG verificatie.

-Sinne speelleergroep Kinderkoepel: pedagogisch klimaat (VE), Personeel en groepen (opleidingseisen, aantal beroepskrachten en eisen aan de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires, stabiliteit van de opvang voor kinderen), Accommodatie (eisen aan de ruimte).

Op deze locatie wordt nog steeds gewerkt met een pilot Peuter-kleuter groepen deze 20 overtredingen komen hieruit voort. Wanneer IKC's voldoen aan het kader 'Eisen aan de peuter-kleutergroepen' wordt er niet gehandhaafd op overtredingen die voortkomen uit de samenstelling van de stamgroep. Deze pilot loopt voorlopig tot juli 2025. Het college van B&W behoudt het recht de peuter-kleutereergroep te beëindigen wanneer er zorgen zijn over de veiligheid en stagiaires.

- KDV Sinne Brederostraat, Sinne speelleergroep De Sprong, Sinne speelleergroep Wynwizer: ouderrecht (oudercommissie).

Uit de zienswijze blijkt dat er voldoende inspanningen gepleegd zijn. De folder van BOINK oudercommissie is meegestuurd met ons besluit. Volgende inspectie wordt hierop extra gecontroleerd.

-KDV De Kleine Johannes: Pedagogisch klimaat (VE).

Dit is verkeerd verwerkt in de GIR, het betreft geen handhaving na herstelaanbod.

5 Aanvullende toelichting (niet van invloed op de beoordeling van de uitvoering van de wettelijke taken)

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het borgen en bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan houderbijeenkomsten of werkbezoeken.

Indien gewenst, kunt u hieronder aangeven welke activiteiten er (naast de wettelijke taken) in 2024 in de gemeente zijn uitgevoerd.

Er zijn werkbezoeken geweest bij de grote kinderopvangorganisaties in de gemeente Leeuwarden, maar ook enkele particuliere houders kinderopvang zijn bezocht. Er is bijgepraat over uitbreiding kindplaatsen van locaties, maar ook VE is besproken.

Indien gewenst, kunt u hieronder nog verdere informatie verstrekken over de uitvoering van het toezicht en de handhaving op de kinderopvang in uw gemeente in 2024.

Sinds 2022 heeft de gemeente Leeuwarden samen met NHL/Stenden Hogeschool, kinderopvang, basisonderwijs een kader ontwikkeld voor peuter/kleuter groepen. De IvhO, de GGD en VNG zijn hierover ook ingelicht. Er is nu nog 1 IKC die werkt met een pilot (er was gestart met 4 IKC's). Onder bepaalde voorwaarden (kader) kan op deze pilotlocatie een stamgroep ingericht worden met zowel peuters als kleuters. Het doel is de doorgaande lijn nog verder te versterken maar ook om de veiligheid en het welzijn van met name de peuters te borgen.

De afgelopen jaren hebben we te maken met personeelstekorten in diverse sectoren, dit is een landelijk probleem. In ons handhavingsbeleid zijn in bijna alle gevallen hersteltermijnen van 2 weken vastgesteld. Omdat dit vanwege diverse ontwikkelingen in de afgelopen jaren ons niet gepast leek, hebben wij de hersteltermijnen verlengd en aangepast naar wat billijk is.

DEEL B

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen nieuwe KDV, BSO, GOB, VGO	2024
Leeuwarden	100%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	96.62%
GGD Fryslân	95.63%
Landelijk	96.37%

Percentage uitvoering inspecties geregistreerde KDV, BSO, GOB	2024
Leeuwarden	88.44%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	97.34%
GGD Fryslân	88.01%
Landelijk	96.66%

Steekproefpercentage uitvoering inspecties geregistreerde VGO	2024
Leeuwarden	62.59%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	67.25%
GGD Fryslân	57.25%
Landelijk	60.1%

Percentage tekortkomingen hersteld na herstelaanbod	2024
Leeuwarden	94.12%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	95.79%
GGD Fryslân	95.33%
Landelijk	95.06%

Percentage inspectierapporten met advies 'handhaven'	2024
Leeuwarden	12.12%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	10.32%
GGD Fryslân	14.22%
Landelijk	12.96%

Handhaving 2024	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege <u>herstel na herstelaanbod</u>	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is vanwege <u>andere redenen</u>	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd
Leeuwarden	55.38%	4.62%	40%	0%
Gemeenten 100000 tot 150000 inwoners	69.35%	15.16%	15.16%	1.29%
GGD Fryslân	60.65%	8.33%	30.09%	6.71%
Landelijk	65.31%	12.87%	17.18%	8.57%

